

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ**

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 15/1/2022

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐν μὲν οὖν τῷ λοιπῷ βίῳ τὴν τοιαύτην ἐπιείκειαν ἴσως οὐκ ἂν τις ἐκβάλλοι· καὶ γὰρ φιλόφιλον εἶναι δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ φιλόπατριν καὶ συμμισεῖν τοῖς φίλοις τοὺς ἐχθροὺς καὶ συναγαπᾶν τοὺς φίλους· ὅταν δὲ τὸ τῆς ἱστορίας ἦθος ἀναλαμβάνη τις, ἐπιλαθέσθαι χρὴ πάντων τῶν τοιούτων καὶ πολλάκις μὲν εὐλογεῖν καὶ κοσμεῖν τοῖς μεγίστοις ἐπαίνοις τοὺς ἐχθροὺς, ὅταν αἱ πράξεις ἀπαιτῶσι τοῦτο, πολλάκις δ' ἐλέγχειν καὶ ψέγειν ἐπονειδίστως τοὺς ἀναγκαιοτάτους, ὅταν αἱ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀμαρτίαι τοῦθ' ὑποδεικνύωσιν. Ὡσπερ γὰρ ζώου τῶν ὄψεων ἀφαιρεθειῶν ἀχραιοῦται τὸ ὄλον, οὕτως ἐξ ἱστορίας ἀναιρεθείσης τῆς ἀληθείας τὸ καταλειπόμενον αὐτῆς ἀνωφελὲς γίνεται διήγημα.

Πολύβιος, Ἱστορίαι 1.14.4-7

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1ο

α. Στο κείμενο κυριαρχεί μία αντίθεση ανάμεσα σε δύο ανθρώπινες ιδιότητες. Αφού την εντοπίσετε και την αναλύσετε, να αναφέρετε τις δύο λέξεις που αποτελούν τον κορμό αυτής της αντίθεσης ακριβώς έτσι όπως δίνονται στο κείμενο.

4 μονάδες

β. Να βρείτε και να αναλύσετε μία χαρακτηριστική παρομοίωση που αναπτύσσεται στο κείμενο.

4 μονάδες

ΘΕΜΑ 2ο

α. Να σημειώσετε Σ για τις σωστές ή Λ για τις λανθασμένες προτάσεις.

1. Η λέξη του κειμένου *βίω* είναι ομόρριζη με τη λέξη της νέας ελληνικής *βιολογία*.
2. Η λέξη *ψέγειν* (<ψέγω) που βρίσκεται στο κείμενο σημαίνει *επαινώ*.
3. Οι λέξεις του κειμένου *λοιπῶ* και *καταλειπόμενον* είναι ομόρριζες.

4. Στο κείμενο το ρήμα *ἀναλαμβάνη* είναι σύνθετο από τις λέξεις *ἄνω + λαμβάνω*.

4 μονάδες

β. Να συμπληρώσετε τους τύπους των ουσιαστικών γ' κλίσης που ζητούνται:

1. ονομαστική πληθυντικού του ουσιαστικού *ὁ θώραξ*
2. κλητική ενικού του ουσιαστικού *ἡ πράξις*
3. γενική ενικού του τύπου *ὁ γονεύς*
4. δοτική πληθυντικού του θηλυκού *ἡ ἐλπίς(ῖ)*
5. γενική ενικού του τύπου *ὁ λιμήν*
6. κλητική ενικού του αρσενικού *ὁ ξενών*
7. αιτιατική ενικού του ονόματος *ὁ γείτων*
8. ονομαστική πληθυντικού του τύπου *ὁ λέων*

4 μονάδες

γ. Να συμπληρώσετε τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

1. β' ενικό οριστικής ενεστώτα μ.φ. του ρήματος *παιδεύομαι*
2. α' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα μ.φ. του ρήματος *τρέπομαι*
3. γ' ενικό οριστικής μέλλοντα του ρήματος *εἶμι*
4. α' ενικό οριστικής παρατατικού μ.φ. του ρήματος *κρούομαι*
5. απαρέμφατο ενεστώτα μ.φ. του ρήματος *δέχομαι*
6. μετοχή μέλλοντα μ.φ. του ρήματος *ἄθροίζομαι*
7. απαρέμφατο αορίστου μ.φ. του ρήματος *πορεύομαι*
8. μετοχή παρακειμένου μ.φ. του ρήματος *πράττομαι*

4 μονάδες

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Αυτά είπε κι εκάθισε· σηκώθη ευθύς ο ήρωας
πολλών κυρίαρχος λαών, ο Ατρείδης Αγαμέμνων
φαρμακωμένος· και η χολή τα μαύρα σωθικά του
πλημμύριζ' όλα, και άστραφταν τα μάτια του ωσάν φλόγες.
105
Με βλέμμα κακοσήμαντο στον Κάλχαντα είπε πρώτα:
«Μάντι κακών, όχι, ποτέ πρόσχαρό τι δεν μου 'πτες,
και ο νους σου πάντοτε αγαπά κακά να προμαντεύει·
λόγον δεν είπες συ ποτέ καλόν ούτ' έχεις πράξει.
Και τώρα εδώ στους Δαναούς χρησιμολογείς και λέγεις,
110
οπώς για τούτο συμφορές τους δίδει ο μακροβόλος,
ότι την πλούσια ξαγορά της θυγατρός του Χρύση
δεν δέχθηκα· ναι, θέλω εγώ καλύτερα την κόρη
σπίτι μου, αφού την προτιμώ της νυμφευτής μου ακόμα
115
της Κλυταιμνήστρας και ποσώς κατώτερη δεν είναι
στην κλάση, στο ανάστημα, στη γνώμη και στα έργα.
Και όμως αν συμφέρει αυτό, θε να την αποδώσω·
το καλό θέλω του λαού, ποτέ τον όλεθρό του·
120
αλλά δώρο ετοιμάσετε σ' εμένα ευθύς, τι μόνος
εγώ δεν πρέπει αδώρητος να μείνω των Αργείων
και όλοι το βλέπετε ότι αλλού το δώρο μου πηγαίνει».

Του αντείπεν ο φτερόποδος ισόθεος Πηλείδης:
«Ένδοξε Ατρείδη, περισσά φιλόπλουτε, τι λέγεις;
Οι μεγαλόψυχοι Αχαιοί πώς θα σου δώσουν δώρον;
Μη κάπου λάφυρα κοινά γνωρίζομε αφημένα;
125
Όσ' απ' τες χώρες, πήραμε, εμοιρασθήκαν όλα
και να τα ξανακάμομε σωρό δεν είναι πρέπον·

αλλά συ τώρα στον θεόν απόλυσε την κόρη,
και τετραπλά θ' ανταμειφθείς, αν ποτέ δώσει ο Δίας
οι Αχαιοί να πάρουμε την πυργωμένην Τροίαν».

130

ΣΠΟΥΔΑΙΗ

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1ο

α. Σύμφωνα με το παραπάνω απόσπασμα να αναφέρετε σε ποιον χώρο βρισκόμαστε, ποιοι παίρνουν τον λόγο και ποιο είναι το πρόβλημα που απασχολεί τους πρωταγωνιστές.

4 μονάδες

β. Να αναφερθείτε στο περιεχόμενο και το θέμα του ιλιαδικού έπους και να τα στηρίξετε σε στοιχεία από το κείμενο. Πώς θα χαρακτηρίζατε το συγκεκριμένο έργο σύμφωνα με την πλοκή και τη δράση των προσώπων του;

4 μονάδες

ΘΕΜΑ 2ο

α. Να χωρίσετε το απόσπασμα σε δύο υποενότητες με κριτήριο την αλλαγή του ομιλητή και να σημειώσετε έναν πλαγιότιτλο για την καθεμιά.

3 μονάδες

β. Το απόσπασμα στηρίζεται σε έναν βασικό αφηγηματικό τρόπο. Αφού τον εντοπίσετε και τον καταγράψετε, να αναφέρετε δύο εκφραστικά μέσα που χρησιμοποιεί ο ποιητής στους παραπάνω στίχους

σημειώνοντας ακριβώς το χωρίο που βρίσκονται αλλά και τι παραπάνω χαρίζουν στο κείμενο.

3 μονάδες

ΘΕΜΑ 3ο

α. Πώς παρουσιάζεται ο αρχιστράτηγος των Αχαιών στους στίχους που σας δίνονται μέσα από τις ιδέες που υποστηρίζει και τα λόγια που εκστομίζει; Να στηρίξετε την απάντησή σας σε στοιχεία του κειμένου.

3 μονάδες

β. Να σημειώσετε ένα στοιχείο του υλικού πολιτισμού (πολιτιστικό στοιχείο) και δύο στοιχεία του πνευματικού (ιδεολογικά στοιχεία) που συναντούμε στο κείμενο εξηγώντας τον λόγο που τα τοποθετείτε στη συγκεκριμένη κατηγορία.

3 μονάδες

ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!

